

GARAI HÍRADÓ

2018. december

Kiadja a Garai Önkormányzat

TARTALOM

Polgármesteri gondolatok.....	1
Köszönet	2
Településfejlesztési, köznevelési, nemzetiségi-ügyek, kulturális és sport bizottság tájékoztatója	2
Karácsonyi jelképek	3
A Horvát Nemzetiségi Önkormányzat hírei.....	3
A Német Önkormányzat hírei.....	7

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat hírei.....	10
Közlemények	10
A Garai Székelykör Egyesület hírei	11
Sport	13
Anyakönyvi hírek	13
A Garai Nemzetiségi Általános Iskola hírei.....	14
Szilveszteri Bál	16

POLGÁRMESTERI GONDOLATOK

Kedves Garai Polgárok!

Egy áruházban már október végén teljes karácsonyi díszítésben pompáztak a kirakatok és a hangszórókból karácsonyi dallamok hallatszottak. Megdöbbenem.

Ebben a felpörgött világunkban, októberben már az ünnepekre hangolják a vevőket. Amivel nincs is különösebb probléma, csak a szándékkal, ami mögötte van... Vásárolj! Vásárolj! Költsd a pénzt, vedd az ajándékokat. Minél drágább, annál inkább kifejezi szeretetedet a megajándékozott felé! - Sugallják nekünk az áruházakban, a reklámokban, hetekkel, sőt hónapokkal karácsony előtt. És mindennek betetőzése a Black Friday, amely végleg megadja a kegyelemdőfést mindannak, amiről a következő hónapnak szólni kellene. Kapcsolatainkról, lelki megújulásunkról, a szeretetből fakadó jó cselekedeteinkről. Mert szép dolog az ajándékozás, de a tárgyak csak tárgyak maradnak. Lehetnek szépek, lehetnek praktikusak, lehetnek drágák, de attól csak tárgyak. Az életünk pedig nem a minket körülvevő tárgyakról szól, hanem rólunk, magunkról. Éltünk nem a tárgyak határozzák meg, hanem a kapcsolatainkhoz, szeretteinkhez, barátainkhoz való viszonyunk. A hozzáállásunk, a kommunikációnk, az idő, amit erre fordítunk. Az idő, ami egyre inkább felértékelődik a jelen életünkben és rohanó világunkban.

Jézus is hozhatott volna mindenféle kutyákat ajándékba Máriának, Józsefnek, a pásztoroknak, de Ő önmagát hozta, nem tárgyakat. Önmagát adja nekünk is, példát mutatva az igazi ajándékozásra. Mert a barátainkra, a rokonainkra, a társunkra, gyerekeinkre, embertársainkra fordított időnél értékeesebb ajándékot még nem találtak ki. Amikor nem futólag, hanem odafigyelve a másira, odaadva időmet a másinak, Vele vagyok, meghallgatom, empátiát tanúsítok felé. Kizárom a saját problémáimat, a külvilágot és Rá figyelek. Mai szóhasználatom élve minőségi időt szentelek rá, ami több pusztán együttlétnél. Magamat ajándékozom oda a másinak. Higgyék el, ebben a XXI. században ezt az ajándékot a legnehezebb teljesíteni.

„Merjünk mi magunk ajándékká válni”! /Böjte Csaba/

Sajnos egy olyan világban élünk, ahol a tárgyaké a főszerep. Olyan világban élünk, ahol a tudomány is beállt a „fogyasztói társadalom” szolgálatába. Olyan világban, ahol a természetellenest természetesen akarják beállítani és a természetet deviánsnak. Fejre állt értékrendekkel találkozhatunk nap, mint nap. Mindenhol azt sugallják, hogy valósítsd meg önmagad! Ne törődj másokkal! A Te életed! Teljesítsd ki Önmagadat! Ebbe tényleg nem fér bele a másira való odafigyelés, a másokkal való törődés. És ekkor jön megint Karácsony ünnepe! Az évnek az a szakasza, amikor mégis visszatalálunk abba a kerékvágásba, ahol életünk minden napjának haladnia kellene. Mert ekkor még a médiákból is különböző felhívások jönnek az összefogásra, az adományozásra, a jó tevéseire! A másik emberrel való törődésre!

„Az ünnep a szeretet, s azért ajándékozzuk meg egymást, hogy ennek tárgyi kifejezést is adjunk, ám ez csak jelzés, szerethetjük egymást őszintebben, másképp, mint máskor, e nélkül is, karácsonyfa, ajándék, sőt bármilyen látható jel nélkül is”. /Simó Sándor/

Mert a műszaki eszközöket, műtárgyakat, szerszámokat, szórakoztató cikkeket meg lehet vásárolni pénzért, és tudjuk, hogy mi, mennyibe kerül. De az egymásra, kapcsolatainkra fordított időt nem lehet megvásárolni, még kevésbé beárzni, hisz felbecsülhetetlen. Milyen tárgyat kapunk idén karácsonyra, arra nem biztos, hogy emlékezni fogunk néhány év múlva, de arra igen, hogy együtt volt a család, a beszélgetésekre, az együtt átélt élményekre. Ne arról szóljon a karácsony, hogy mi van a fa alatt, hanem azokról, akik a fa körül állnak mellettünk és azokról, akik már nem lehetnek köztünk, de a szívünkben élnek! Ezekkel a gondolatokkal kívánok minden kedves garai Lakosnak meghitt, szeretetteljes Karácsonyt és Isten áldotta boldog Újesztendőt!

Faa Béla
polgármester

KÖSZÖNET

Év végén köszönetet mondok mindazoknak, akik a község rendezvényein segítettek, idejükkel, energiájukkal, anyagi javaikkal, hogy községünk apraja – nagyja jól érezze magát a programokon!

Köszönetet mondok a civilszervezeteknek, alapítványoknak és az intézményeink dolgozóinak, növendékeinek, akik tevőlegesen részt vesznek a falu életében és öregbítik településünk jó hírét!

Köszönetet mondok az Önkormányzat minden dolgozójának és alkalmazottjának, akik munkájukkal hozzájárulnak a falukép szebbé és élhetőbbé tételéhez!

Megköszönöm képviselőtársaim és a bizottsági tagok munkáját, valamint a köztisztviselők munkáját, akik munkájukkal támogatnak és mindig a település érdekét tartják szem előtt!

Köszönetem mellett kívánok minden munkatársamnak Áldott Karácsonyt és sikerekben gazdag Új Esztendőt!

Faa Béla
polgármester

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI, KÖZNEVELÉSI, NEMZETISÉGI-ÜGYEK, KULTURÁLIS ÉS SPORT BIZOTTSÁG TÁJÉKOZTATÓJA

A Településfejlesztési, Köznevelési, Nemzetiségi-ügyek, Kulturális és Sport Bizottság feladat- és hatásköréhez kapcsolódóan az alábbi tájékoztatást adja a lakosságnak az elmúlt időszakban elvégzett önkormányzati feladatokról:

- a művelődési ház utcafronti kerítésének építését és festését Tóth Zsolt elvégezte,

- Jakab András, Jakab István, Molnár József, Putterer Antal, Sibalin Csaba és Tóbiás József a művelődési ház melletti ingatlannál elkészítették a bejáratot,
- az önkormányzati ingatlanoknál a szántást ifj. Szabó Tibor és Varga József végezték el,
- Petőfi utcai betonozott árok kitakarítása megtörtént,
- a lovaspályát szegélyező árokból a nádat és a vadhajtasokat kivágtuk,
- a falu karácsonyfáját Winfried Herbert Rost ajánlotta fel,
- a fenyőfa kivágásában és felállításában Takács Krisztián és Varga József segédkezett,
- a Településfejlesztési Bizottság tagjai, Fekete Ferenc és a közfoglalkoztatottak együttműködve karácsonyi díszbe öltöztették a falut.

Szeretettel várjuk a község lakosságát az adventi gyertyagyújtásokra és a „Mindenki Karácsonya” ünnepségre!

Örömben, szeretetben gazdag, békés, boldog karácsonyt kívánunk Gara lakosságának!

Kertész Ferenc
elnök

KARÁCSONYI JELKÉPEK

Karácsonyfadísz a szalmából, vagy papírból készült angyal. Jézus születése előtt és megszületésekor is fontos szerepet kapnak az angyalok. Az angyal szó azt jelenti: követ, küldött. Ábrahámnak angyalok viszik a hírt, hogy gyermeke születik. Isten már korábban megígérte Ábrahámnak, hogy benne és utódaiban megáldja ezt a földet. „Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége.” 1 Móz 12,3 Ebben a családban születik Jákób, Dávid király és a világ megváltója Jézus Krisztus, aki megszabadítja a benne hívőket a rossz hatalmából. Lukács evangélista így ír erről: „... elküldte Isten Gá브리el angyalt Galilea egyik városába, Názáretbe, egy szűzhöz... A szűznek pedig Mária volt a neve. Az angyal belépve hozzá így szólt: „Üdvözlégy, kegyelembe fogadott, az Úr veled van! ... Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál az Istennél! Íme, fogansz méhedben, és fiút szülsz, akit nevez Jézusnak. Nagylesz ő, és a Magasságos Fiának mondják majd; az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak a trónját, ő pedig uralkodik a Jákób házán örökké, és uralkodásának nem lesz vége.” Lk 1,26-33 Józsefnek, Mária jegyesének, pedig ezt mondja az Úr angyala: „József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet, Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van. Fiút fog szülni, akit nevez el Jézusnak, mert ő szabadítja meg népét bűneiből.” Mt 1,20 Korábban Zakariásnak és Erzsébetnek, Mária rokonainak ígéri az angyal, hogy Isten, sok évi várakozás után, gyermekkel ajándékozza meg őket. Jézus születésének éjszakáján a pásztorokhoz angyal érkezik menyeyei seregek sokaságával. Az angyal ezt mondja: „Ne féljete, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.” Lk 2,10-11

A Megváltó és Keresztelő János szüleihez intézett angyali szavak a pásztoroknak adott angyali üzenet Isten válasza az ínségben lévő, szükségét látó, céltévesztettségben élő embereknek: férfiaknak, nőknek, gyerekeknek. Isten azt üzeni angyalai által, hogy az Ő Fia, Jézus Krisztus jóra tudja fordítani sorsukat, meg tudja óvni a veszélyeztetetteket. Amikor ezen a karácsonyon feltesszük a szalma-, papír-, vagy porcelán angyalkákat a karácsonyfára gondolkodjunk el azon, hogy nekünk mi hiányzik az életünkben, mi fáj, milyen sebet hordozunk a lelkünkben. Mondjuk el a Megváltónak, adjuk oda neki, mint a gyermek, aki bánatát, félelmét szüleihez viszi.

Imádság: Uram, sebeket hordozok. Add, hogy a megbántottságomból ne a bánat erősödjön fel. Köszönöm, hogy a te sebeid által gyógyulok meg! Most eléd teszem azokat: megbántottságomat, keserűségemet, irigységemet, gőgömet. Oda teszem a te napod, meleged körébe. Cselekedd meg velem, hogy gyógyult sebzettségem, életem legerősebb pontjává váljon. Add, hogy nehézségeimet mások biztatására fordíthassam. Ámen

Azután maradjunk csendben, hogy meghallhassuk az angyalok énekét:

„Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön béke, és az emberekhez jóakarát.” Lk 2,14

Horváth Andrea
lelkipásztor

A HORVÁT NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

Bár helyi rendezvényünk nem volt, mozgalmasan teltek az őszi hónapok.

2018-ban Gara került sorra a Bács-Kiskun Megyei Horgászverseny megszervezésére. Mivel Garán nincs arra alkalmas horgászvízünk, ezért a versenyt a bajszentistváni Waralitónál rendeztük meg. A horgászversenyre a horvát nemzetiségi önkormányzattal rendelkező Bács-Kiskun megyei települések, valamint vajdasági és horvátországi partner-

településeink kaptak meghívást. 10 csapat nevezett a versenyre, de ketten (Csikéria és Topolje) végül nem tudtak eljönni, így 8 csapat mérte össze horgász képességeit: Kalocsa, Baja, Bátva, Dusnok, Hercegszántó, Csávoly, Gara és Tavankut a Vajdaságból. A versenyen az első három csapat és első három egyéni helyezett díjazása mellett egy vándorserleget is készítettünk és indítottunk útnak, amely egy-egy évig a mindenkor nyertes csapatnál marad, akik a következő évben átadják azt az akkori győztesnek.

Garai csapatunk learatta a babérokat, mindenkit kenterbe vert. Csapatban első helyezést értünk el és egyéniben Takács Tuni első, Kubatov Milán második lett (21,5 kg, illetve 9 kg hallal). Így tehát az új vándorserleg egy évig Garán marad. Takács Tuni fogta ki a legnagyobb halat, egy 12,5 kg-os pontyot. A csapatok közül második lett Bátya és harmadik a vajdasági Tavankut.

A horgászoknak reggelire grillkolbászt sütöttünk, ebédre birkapörköltet főztünk. A szakácsmester Kricskovics Joci volt. Köszönjük a segítők: Veszna és Dragica, Rákos József és Gunity István munkáját is. A versenyt a Bács-Kiskun Megyei Horvát Önkormányzat támogatásával valósítottuk meg. 2019-ben Hercegszántó következik a szervezésben.

Már több közmeghallgatásunkon javaslatként hangzott el, hogy próbáljunk meg tamburaoktatást szervezni a garai általános iskolásoknak, mivel utoljára a kilencvenes években volt ilyen tanfolyam előbb néhai Ribár József, majd Krékity István tanár úr közreműködésével. 2018. augusztusban pályázatot nyertünk a Csoóri Sándor Alapnál 10 garai általános iskolás tanuló tamburatanfolyamának megszervezésére a 2018/2019. tanévben. A tanfolyamra felhívásunkra 20 tanuló

jelentkezett, így a tervezettnél sokkal több önért és némi szülői hozzájárulást kell hozzátennünk a pályázati forrásokhoz. Nem akartunk senkit visszautasítani, az idő majd eldönti, kinek mekkora tehetsége és kitartása van a zenében. Az oktató Csurai Attila, a Danubia Alapfokú Művészeti Oktatási In-

tezmény tambura tanára. Ő oktatja a húros hangszereket 13 tanulónak. Neje Markó Zsuzska harmonikát tanít 7 tanulónak. A 20 tanuló nem egyszerre vesz részt az oktatáson, hanem 3 fős csoportokra vannak osztva 45 – 45 perces foglalkozásokkal mind a húros, mind a harmonikás oktatásokon. A tanórák minden kedd délután vannak. 6 hangszerrel már rendelkezünk, 5 hangszert vásároltunk, a további hangszereket a

Danubia iskolától kaptuk kölcsön, illetve néhány tanulónál a szülők vállalták a beszerzést. A mai napig szorgalmasan járnak a diákok a tanfolyamra, további sok kitartást és gyakorlást kívánunk nekik.

2018. szeptember 29-én közreműködtünk a garai szüreti felvonuláson. A jegyző és jegyzőné (Szász Máté és Takács Zsófia), valamint a bíróné (Kettinger Viktória) szerepét Bunyevác Hagyományőrző és Pillangó Táncsoportunk táncosai töltötték be. A bírót, Rápity Mátét is sok szeretettel várjuk a táncsoportba!

2018. október 2-án tanulmányi kirándulást szerveztünk a Garai Nemzetiségi Általános Iskola 20 tanulójának a bajszerentistváni „Bunyevác Tájház” megtekintésére. A csoportot fogadott idegenvezető kalauzolta az ősi bunyevác berendezések és használati tárgyak megismertetésére. Horvát nemzetiségi tagozatos tanulóink októberben még egy alkalommal jártak Bajszerentistvánban, a helyi általános iskolában szervezett megyei horvát tanulmányi versenyen és vetélkedőn.

2018. október 13-án Szabadkán rendezték meg a III. „Bunyevác kulturális örökség határok nélkül” című folklórfesztivált, amelyet tavaly ősszel mi szerveztünk. Sajnos a rendezvény Magyarországon szombati munkanapra esett, így hazánk-

ból csak Bácsalmás és Gara nevezett. A garai Bunyevác Hagyományőrző és az Ifjúsági Táncsoport együtt hozta össze a táncosokat. Bunyevác nagyszvitet és a „Podvikujebunjevackavila” című népdalt adtuk elő, a Bácska Tamburazene-karnak is volt egy önálló zenei blokkja. Táncosaink lelkes-

dése, színpadi kiállása és testtartása tökéletesen elfedte az általuk érzett „félrelépéseket”, így a tíz pontból álló program legjobb szereplőinek a garaiak és a szabadkai „Bunjevackokolo” házigazda csoport lettek kikiáltva. A garai asszonyok a kultúrközpont előterében egy asztalt terítettek meg a garai bunyevác motívumokkal, régi kézműves tárgyainkkal, szötteseinkkel és könyveinkkel, fotóalbumainkkal. A szervezők a műsort megelőzően belvárosi sétát is szerveztek a vendégeknek idegenvezetővel a szabadkai katedrális, ferences templom és az impozáns szecsessziós városháza megtekintésére. Szép napot töltöttünk el a „bunyevácok fővárosában”. A turnét az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő (EMET) támogatásának segítségével valósítottuk meg. A fesztivál 2019-ben Bácsalmáson kerül majd megrendezésre, ők vették át a „stafétabotot”.

Mindenszentek előtt asszonyaink rendbe tették a temetőben az elhagyatott bunyevác sírokat. Halottak napja alkalmából a német önkormányzattal és a székelykörrel együtt megkoszorúztuk a világháborús hősök emlékművét.

2018. november 10-én a garai táncosok a Dráva-menti Felsőszentmártonban (Martinciben), Márton-napi ünnepségen vendégszerepeltek. A szombati munkanapon a Bunyevác Hagyományőrző és a Pillangó Gyermekek Táncsoport együtt hozta össze a táncosokat. Bunyevác szvitet és egy népdalt adtuk elő. Fellépésünket az EMET támogatta.

2018. november 17-én Pécsett szervezték meg az idei Országos Horvát Napot. Garáról 14 személy vett részt. A nagyon színvonalas műsort a baranyai horvát kulturális egyesületek közösen adták. Jövőre a bácskai tánccsoportok és zenekarok felköthetik a nadrágjukat és az alsószoknyájukat, ha hasonló összefogású, és színvonalú programot szeretnének készíteni (2019. novemberben Baján lesz a rendezvény).

2018. szeptemberben hivatalba lépett Filákovity Mladen, a Bácskai Horvátok új Kulturális Központjának igazgatója, aki a garai származású Dávid Ildikó fia, a Bácska Tamburazene- kar baszprímása, ifjú tehetsége. Az ő feladata lesz a bácskai horvát kulturális élet szervezése, a községek és a népcsoportok összefogása.

2018. november 24-én a garai Bunyevác Hagyományőrző Tánccsoport és a Pillangó Gyermekek Tánccsoport 40 perces önálló műsort adott a kátolyi Katalin Napi Horvát Bálban. Ezúttal a garai zenészek elfoglaltsága miatt a dusnoki „Zabavna Industrija” zenekar kísért minket. A garaiak nagy sikert arattak a 320 lelkes kis baranyai sokác faluban. A műsor előtt megkoszorúztuk néhai Osztrogonác Mária emléktábláját. Mariska néni Garáról ment férjhez Kátolyba, több évtizeden keresztül dolgozott ott nagy megbecsüléssel vezető óvónőként. Pont egy éve állították neki az emléktáblát az egykori óvoda homlokzatán, amelynek épületében kis múzeumot rendeztek be a sokác népi hagyományokból (sajnos az óvoda és az iskola már nem üzemel a községben). Az ünnepségen Mariska néni családja és rokonai is részt vettek.

2019. február 2-án szervezzük a garai Bunyevác Prélót, 2019. március 2-án a Musko Prélót, amelyekre mindenkit szeretettel várunk! (utóbbira természetesen csak az urakat) 2019. március 3-án vasárnap három helyszínen is fellépünk a Mohácsi Busójáráson.

Minden garai lakosnak áldott, békés, kellemes Karácsonyi ünnepeket, sikerekben gazdag, boldog Új esztendőt, mindenekelőtt jó egészséget kívánunk! Köszönjük aktivistáink munkáját és felajánlásait, a tánccsoportok, zenészeink, az óvoda- és iskolapedagógusok, a Garai Közös Önkormányzati Hivatal köztisztviselőinek és képviselőinek közreműködését 2018. évi tevékenységeink megvalósításában és minden kedves vendégünk részvételét, akik megtiszteltek minket rendezvényeinken.

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Gara
Képviselő-testülete

A NÉMET ÖNKORMÁNYZAT GARA HÍREI

Az őszi mozgalmasan telt. Szeptember 9-én részt vettünk a Máriakönyei kegyhely búcsúján. Az érseki nagymise előtt 9 órai kezdettel volt a német mise a kegykápolnában, melyet Schindler Mátyás atya celebrált. A szép időjárás a szokottnál is több embert vonzott a búcsújáró helyre.

Szeptember 14-én a környékbeli németiség körében sok garai lakos gyűlt össze Baján a „Sobri csárdában”, ahol a Vértessomló, „Heimattöne” fúvószenekar közreműködésével került megrendezésre a nyárbúcsúztató német „Sommerendfest.” Amint a képek mutatják, a hangulat jó volt, a résztvevők jól szórakoztak, emlékezetes marad az est, melynek célja nemcsak a mulatozás, hanem jó ismerősök találkozása, örömteli együttléte.

Október 2-án az MNÁMK aulájában emlékezetes élményben volt részük az egybegyűlteknél, köztük sok garainak is. „Chorkonzert”, azaz kórusok adtak koncertet német népdalok bemutatásával, Fellépett az MNÁMK kórusa, valamint egy németországi vendég kórus Krölpa városából. Feledhetetlen élmény, hiszen a legszebb zene az emberi énekhang. Mindkét kórus művészetének a javát adta.

Október 16-án a garai gyerekek egy csoportja megtekintette a szekszárdi német színházban a „Pinokkió” című darabot. A színházlátogatás mindig élmény, maga a színház nem mindennapi élményt jelent, a darab pedig elszórakoztatja, és figyelemre készíti őket. Minden évben valami újat látnak, szókincsük is bővül.

December 10-én az alsós osztályok nézhetik meg „A tücsök és a vakond” című új darabot. Köszönetet mondanak az Emberi Erőforrások Minisztériumának a gyerekek, a Nemzetiségi Iskola, a Német Önkormányzat, hogy támogatásukkal biztosítják ezt a szép élményt nyújtó lehetőséget a tanulóifjúságnak.

A Nemzetiségi Iskola és a Német Önkormányzat „Kézfogás” programja keretében került sor a geresdlaki útra, melynek célja egy jól felszerelt, szépen karbantartott német tájház megtekintése volt, mely a gyerekek érdeklődését nagyon felkeltette. A tájházon kívül még több élményt is tartogatott minden résztvevőnek Geresdlak.

Kevés helyen láttunk ilyen sokszínű, értékes gyűjteményeket, kiállításokat. Hímzett falvédők, terítők, szőttes terítők, ágytakarók csoportosítva a II. világháború előtti és utáni divat szerint. Jellegzetes német nemzetiségi hangszerek gyűjteménye, köztük az általunk is jól ismert vaskúti Knipf Hanzi bácsinak egy gombos harmonikája. Egyedülálló a babamúzeum, melyben nemcsak szépen felöltöztetett népművészeti babák sorakoznak, hanem különféle mesterségeket, tevékenységeket mutatnak be, melyek betekintést adnak a hagyományápolásba is. (Pl. kukoricafosztás, disznóvágás folyamata, lakodalmass menet),

sok dolog, amit a mai gyerek nem él át. A „mézeskalács falu” is ámulatba ejtette a csapatot. Alig akartak kijönni a teremből. A mézeskalács illata betöltötte az egész helyiséget, annak ellenére, hogy az ételmolyok ellen vegyszert is használtak az amúgy már „kukára érett” daraboknak, melyek még mindig káprázatosan szépek, és illatosak voltak. Legalább ötven ház, a falu házainak mása. A templom a toronnyal kb. 1 méter magas, az iskola, a többi középület a valódinak hü mása. Most már sütik az új mézeskalács falut, amit dec. 2-án nyitnak meg. Nem cukrászok készítik, a kb. 800 fős falu aszszonyai készítik el, csak a díszítésben segít szakember.

Kegyeletteljes emlékezést tartottak a bajai, környékbeli és megyei egyesületek és nemzeti önkormányzatok november 4-én vasárnap a III. Béla Gimnázium előtt. Azokért a magyarországi német civil áldozatokért égtek a mécse-

sek, akiket 1944 végén hurcoltak 2 heti „málenkij robotra” mely 3-5 évig tartó kényszermunka lett a Szovjetunióban. Az elhurcolt 18-45 éves civilek, nők, férfiak negyede távoli tömegsírban nyugszik. Az MNÁMK tanulói emlékeztek versekkel, túlélők visszaemlékezéseivel. Közreműködött a Szent László ÁMK kórusa és a vémenői ifjúsági fúvószenekar. A koszorúzást követően Schindler Mátyás atya celebrálta a gyászmisét a Belvárosi templomban.

November 10-én Csikérián a tornacsarnokban láttunk egy szép kultúrműsort a Német Önkormányzatok Bács-Kiskun Megyei Szövetségének rendezésében, melynek keretében adták át a Bács-Kiskun megyei Németiségért kitüntetést Koch János úrnak, aki a kisebbségi önkormányzatok megalakulása óta vezeti azt. Életre keltette a német nemzetiségi hagyományokat, táncsoportot szervezett, melyet a mai

napig vezet. Kapcsolatokat épített ki más önkormányzatokkal. Csikéria lakosságának összetétele többnemzetiségű, Garáéhoz hasonlóan.

Az idén november 18-án rendeztük meg a hagyományos Német Nemzetiségi Napot. Jó volt ismét találkozni a más vidékre került volt garaiakkal is, akik mindig szívesen fogadják a meghívást. Nagyon kellemes élményekkel töltődtek fel a résztvevők. Schindler Mátyás atya német nyelvű misét celebrált, majd a kultúrházban folytatódott

a találkozó, ahol közös ebéd volt, és vidám csevegések a régen látott ismerősökkel, felidézve a kedves emlékeket. Színes kultúrműsorral örvendeztettük meg a résztvevőket. Felléptek az iskola tanulói szavalattal és néptáncsal, a vaskúti kórus német népdalokkal. Vendégeink voltak a bácsbokodi táncsoport és fúvószenekar, akik német népzenei adtak elő, és biztosították a táncsoportnak a zenekíséretet.

A Garai Ifjúsági Táncsoport új koreográfiát mutatott be, melyet Kishegyi Simon koreográfus tanított be. A műsort tapsviharral fogadta a közönség. Köszönetet mondunk az Emberi Erőforrások Minisztériumának a támogatásért, melynek segítségével igazi élménnyé tudtuk varázsolni ezt a szép napot.

Beköszöntött advent, mindenki készülődik valamilyen formában a közelgő karácsonyra. Önkormányzatunk az idei évben a második adventi gyertyát fogja meggyújtani dec. 8-án. Óvodásaink, valamint az iskola tanulói szép műsorral készülnek a jeles napra. Köszöntőt mond Horváth Andrea lelkész. Szeretettel várunk minden garai lakost az ünnepségre, valamint az azt követő fogadásra. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a hivatal minden dolgozójának, valamint a köz munkásoknak az év során nyújtott segítségükért, illetve minden garai lakosnak, aki bármilyen módon segítette, támogatta munkánkat! Áldott karácsonyi ünnepeket és békés, boldog új évet kívánunk mindenkinek!

Nur ganz kurz möchten wir unseren Bericht zusammenfassen. Wir berichten vom Sommerendfest das am 14. 09. in der Bajaer „Sobri csárda“ mit Mitwirken der „Heimattöne“ Kapelle stattfand.

Nachher von dem Chorkonzert im UBZ, das am 02.10. mit Mitwirkung der Chöre des UBZ-s und der Stadt Krölpa aus Deutschland organisiert worden ist. Die Zuhörer waren sehr beeindruckt von dem Programm beider Chöre.

Am 16.10. waren wir mit den Schulkindern in der DBU in Szekszárd, wo sie das Theaterstück „Pinokkio“ sahen. Theaterbesuch macht ihnen immer Freude. Am 10. 12. darf die nächste Gruppe das neue Kinderstück anschauen.

Mit den Schulkindern waren wir auch in Geresdlak, wo sie von den schönen, wertvollen und interessanten Sammlun-

gen und Ausstellungen verzaubert waren. Besonders vom Puppenhaus, und vom Honigkuchen-Dorf.

Am 04.11. erinnerten sich die Ungardeutschen an die Verschleppung der deutschen Zivilbevölkerung auf Zwangsarbeit in die Sowjetunion. Die Messe war in der Innenstädtischen Kirche, die Gedenkfeier und Kranzniederlegung neben der Kirche, wo die Gedenktafel an der Wand des Gymnasiums ist.

Noch zwei Berichte von Nationalitätenfesten. Am 10. 11. das Kulturprogramm in Tschikri, und unser Nationalitätentag, der am 18. 11. im Kulturhaus stattfand, wo wir schöne, erlebnisvolle Stunden verbrachten.

Am 08. 12. um 16 Uhr wird die zweite Adventskerze im Kirchengarten von der Deutschen Selbstverwaltung angezündet. Das deutschsprachige Programm wird von den Kindern des Kindergartens und der Schule vorgeführt. Dazu laden wir alle Einwohner des Dorfes ein. Nach dem Programm folgt ein Empfang, wozu auch alle Interessenten eingeladen sind. Wir wünschen allen Einwohnern ein gesegnetes Weihnachtsfest, und ein friedliches, glückliches Neues Jahr!

Német Önkormányzat Gara
Képviselő-testülete

A ROMA NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik az idei évben is segítettek munkánkat, részt vállaltak a rendezvényeink előkészítésében és lebonyolításában. Köszönetet mondunk mindenkinek, akik megtisztelték rendezvényeinket! Sok szeretettel várunk mindenkit a 2019. február 16-án megrendezésre kerülő hagyományos farsangi Roma-bálba.

Minden kedves olvasónak békés, boldog karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag új esztendőt kívánunk!

Roma Nemzetiségi Önkormányzat Gara
Képviselő-testülete

KÖZLEMÉNYEK

A téli szünet előtti utolsó tanítási nap 2018. december 21. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2019. január 3. (csütörtök).

A tanítási év első féléve 2019. január 25-ig tart. A félévi értesítők kiosztása 2019. február 1-ig történik.

Szülői értekezlet: 2019. február 6. szerda 17 óra

Szeretetteljes, meghitt karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánunk a lap Olvasóinak!

Kubatovics Mátyásné
intézményvezető-helyettes

A GARAI SZÉKELYKÖR EGYESÜLET HÍREI

Madéfalván zajlott a bukovinai székelyek idei néprajztábora

Lassan három évtizede dolgozik azon a Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége, hogy fiataljaikat identitástudatra neveljék, és ugyanez a célja az évente megszervezett néprajzi táboroknak is, amelyet idén Madéfalván tartottak. A táborokban lehetőség nyílik a fiatalokkal hosszabb ideig foglalkozni a bukovinai székelyek történelmével, hogy hol van Bukovina, milyen volt az élet ott, milyen az ének- és tánc kultúrája. Azt is megtudtuk, hogy kezdetekben arra törekedtek, hogy minél több fiatal bevonjanak a táborba, tapasztalat alapján viszont arra jutottak, hogy évről-évre 15-25 fiatalnak biztosítanak lehetőséget a táborozásra, akiket legalább 4 évig tanítanak. Erre az alkalomra olyan településekről hívtak előadókat, ahová a madéfalvi veszedelem után szétszéledtek a székelyek. Ugyanis a bukovinai székelyek a vérengzés miatt Madéfalváról Gyimesek felé indultak, onnan Moldvába, majd Bukovinába, Bácskába végül pedig Magyarországra érkeztek.

A bukovinai székely népcsoport sajátossága, hogy egyrészt tudják mikor születtek 764. január 6-án reggel hét órakor, másrészt sok fénykép fennmaradt róluk, ugyanis amikor Bukovinából Magyarországra készült az öt bukovinai székely falu Istensegítség, Fogadjisten, Hadikfalva, Józseffalva, Andrásfalva lakossága, lefényképeztették házaikat, fényképet készítettek magukról. Ahhoz pedig, hogy el tudjanak menni, útlevél, azaz hazatérő készült, amelyben szintén volt fénykép a családról és pontos leírás a családtagokról. Az elmúlt években törekedtek ezekből az iratokból minél többet lefényképezni, beszakozni a néprajzi táborok során is, illetve elérhetővé tenni azokat. Ezáltal a bukovinai székelység a legjobban feltárt népcsoportnak nevezhető. Tehát a néprajzi táboroknak nemcsak a célja többszörös, hanem az eredménye is: a gyűjtések és identitástudat erősítés mellett, a szövetség vezetőségébe több néprajzi táborból kinőtt fiatal is van, de néptáncscsoportok, egyesületek vezéralakjai is kerültek innen ki. Egyesületünket idén elnökünk, Nagy Ferenc és neje képviselte.

Kisdorogi aratónap

Július 7-én a Kisdorogi Székely Hagyományörző Egyesület Arató napján vett részt az ifjúsági táncscsoport. A helyiek a

Fotó: Domokos Gábor (C)

hagyományos aratási munkálatokat igyekeztek feleleveníteni idős parasztemberek segítségével. Akik még mindig könnyedséggel húzták a kaszát, kötötték a markot. Megmutatták a kötélkészítés tudományát és a keresztrakást. A programból nem hiányzott a közös dalolás és a tánc sem.

„Bukovinai Találkozások” XXIX. Nemzetközi Folklorfesztivál – Bonyhád

Egyesületünk ifjúsági és néhány apróbb táncossal képviseltette magát a nagy sikerű fesztiválon. A bukovinai székely csoportok színe-java részt vett a rendezvényen, ami minden évben nagy jelentőséggel bír a csoportok számára. Ahogy a nevében is benne van, az ismerősökkel való találkozások, a közös együttléti öröme mindenkit megerősít.

Augusztus 15. Nagyboldogasszony ünnepe

„Nagyboldog asszon napján Hadikba van búcsú, ide es keresztvel szoktunk járni. Aki nem tud gyalog menni az vaj szekeren vaj gőzösön menyen. 7 órától 1 óráig szüntelen miséznek, met sok vendég pap van. Mivel Hadik a legnagyobb magyar falu itt rengeteg sok vendég van. Több helyen van tánc mivel nagy a falu s sok a vendég legén s leján egy helyt nem férnének el. Még a fiatal emberek es elmennek a táncba mivel meg vadnak kedvesedve, akarnak mulatni s a multságba oztán keveredik verekedés s bicskázás valami félreértés miatt. Akik keresztvel mentek azok mise után vissza es indultak, azok nem mentek vendégeskedni met a kereszt alját nem lehetett pusztán hagyni.” (Gáspár Simon Antal: Az én szülőföldem a bukovinai Istensegítség)

E jeles napról augusztus 19-én emlékezett meg egyesületünk. A lelki táplálékot Retkes Zsolt kalocsai plébános és a Bajai Paduai Szent Antal Plébánia Ifjúsági Zenekara nyújtotta.

Október 6-án avatták fel Kismányokon a „Székely Portát”. A program záróakkordként indult Bonyhádról, majd római katolikus mise következett a kismányoki Magyarok Nagyasszonya Templomban. A szentmisét követően a „Székely Portán” elhelyezett Boldogasszony Kápolna és a harang megáldása és felszentelése történt. Az öt volt bukovinai székely falu elhunytjai emlékére felállított keresztet megkoszorúzásra kerültek. Ünnepi beszédet Potápi Árpád János Nemzetpolitikáért felelős államtitkár, Illés Tibor a Bukovinai Székelyek Országos Szövetségének elnöke, valamint Simon László kismányoki polgármester mondott. A bukovinai stílusban épült tájház megáldása és felszentelése mellett a „Bukovinai Székelyek Bácskában” elnevezésű, a Szabadkai Városi Múzeum tulajdonát képező vándorkiállítás tekinthetők meg. A népcsoport kiemelkedő szólóénekeiseit, kórusait hallhattuk a megnyitón. Egyesületünket Asszonykórusunk és a vezetőség képviselte.

Október 20-ára, Cikóra volt hivatalos a táncscsoport a helyi szüreti felvonulásra. A jó hangulatot 2 zenekar, népviseletes felnőttek, gyerekek, 4 táncscsoport, lovasok, szekeresek

okozták. Ám a szekértoló versenyük mindent felülmúlt. Népviseletes legények és leányok tolták felfelé a lütön (lejtőn) a száz éves szekeret. A versenyzők alaposan megdolgoztak a sikerért. Sajnos garai helyezések nem születtek. Miféleképpen ilyen terepviszonyok nincsenek, a cikóiak kihasználták a „hazai pálya” előnyét. Jövőre jobban felkészülünk erre.

Október 26-án a Kiskőrösön megrendezett Bács-Kiskun Megyei Gyermekek és Ifjúsági Néptáncverseny és Minősítő Versenyen Apró táncosaink BRONZ díjazásban részesültek. Fellépő társaink nagyvárosok, nagymúltú művészeti iskoláik voltak.

Bukovinai székely szólótáncverseny Sebestyén „Bada” Ferenc emlékére

A Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége és Bonyhád Város Önkormányzata, a Muharay Elemér Népművészeti Szövetség közreműködésével szóló verbunk és páros táncversenyt szervezett, ezzel tisztelve a bukovinai székelyek táncos hagyományait, azon belül is Sebestyén „Bada” Ferenc emlékének.

Sebestyén Ferenc 'Bada' 1902. június 19-én született a bukovinai Andrásfalván egy földműves család nyolcadik gyermeként. A Tolnába települt bukovinai székelyek tánc kultúrájának legidősebb és egyik legszebb táncoló képviselője. A helybeli hagyományos táncok legjobb ismerője. A későbbi generációk a silladrit, a bukovinai székelyek szólóban, párban, változatos formában járt ugrós táncát mind tőle és Darabos Ambrustól tanulták. Táncos tudását még a század első éveiben Andrásfalván, saját közösségében sajátította el az előző generáció legjobb táncosaitól és kortársaitól.

A néptánc kutatás az 1970-es évek óta követi nyomon Sebestyén Ferenc táncait. Filmen rögzített táncai és hangszalagra vett terjedelmes visszaemlékezései a bukovinai székely táncok történetének beszédes forrásai.

A Népművészet Mestere címet 1984-ben kapta meg.

A versenyre egyénileg és táncos páronként lehetett jelentkezni a bukovinai székelyek verbunk, silladri és csárdás anyagaival.

Több mint fél száz táncos, 53 fő versenyzett a helyezésekért. Garáról Galó Doroti, Raffai Virág, Császár Bálint, Nyirati Zsolt, Molnár Szabolcs és Antal Zsolt indult.

Fontos volt az improvizatív, szabad táncolás, figyelembe véve a meglévő gyűjtésekből származó bukovinai táncokat, azok táncszerkesztéseit a versenyzők saját táncos egyéniségeire szabva.

A táncosoknak megközelítőleg 2 perc állt rendelkezésükre, hogy bemutassák tánc tudásukat.

A bemutatkozások korcsoportonként történtek.

A zenei kíséretet Siklósi Krisztián vezetésével a Csurgó Zenekar látta el.

Az értékelés szempontjai voltak:

- Improvizatív előadásmód, figyelembe véve az archív felvételek táncszerkesztéseit
- Előadói magatartás, művészi hatás
- Színpadi megjelenés, hiteles tájegységre jellemző viselkedés

- Tánctechnikai felkészültség
- Táncfolklorisztikai hitelesség
- Zene és tánc összhangja

Minden kategóriában korcsoportonként az első három helyezett kerülhetett díjazásra, azonban a zsűri a versenyszámok értékelését követően nem minden helyezésre hirdetett győztest.

Eredmények:

Férfi szóló tánc:

harmadik helyezett: Császár Bálint

Páros szóló tánc:

IV. korcsoport:

harmadik helyezett: Raffai Virág és Antal Zsolt

A szakmai zsűri tagjai:

- Sztanó Hédi – néprajzkutató, producer, filmrendező, a Népművészet Ifjú Mestere
- Matókné Kapási Júlianna, a Bartina Néptánc Egyesület művészeti vezetője, Wlasits Gyula és Bezerédj István díjas művelődési menedzser
- Galát Péter koreográfus, az Állami Népi Együttes Örökös Tagja, a Népművészet Ifjú Mestere
- Szabadi Mihály Csokonai- és Bessenyei-díjas koreográfus, népművelő, etnográfus
- és a zsűri elnöke Dr. Felföldi László – a MTA Zenetudományi Intézet nyugalmazott főmunkatársa, címzetes egyetemi és főiskolai tanár

András-napi guzsalyas

November 24-én „András-napi Guzsalyasba” gyűltek a garai székelyek és barátaik Művelődési Házba. A program igen gazdagra sikerült. Az est „Bukovinai Székelyek Bácskában” a Szabadkai Városi Múzeum vándorkiállításának megnyitójával kezdődött, melyet személyesen a kiállítás kurátora, gondozója - Dr. Papp Árpád - nyitott meg. A Bácskai Székelyek Baráti körének tánc csoportját, valamint énekkórusát is láthattuk, hallhattuk. Nem hiányoztak az egyesület által támogatott művészeti csoportok sem: Garai Aprók Gyermekek Néptánc csoport, Garai Székely Asszonykórus, Garai Ifjúsági Tánc csoport. A népzenei kíséret Kató Gábor és társai biztosították. A szakácsok – Antal Ferenc, Antal István, Varga Énok és Varga István - által finoman elkészített vacsora után „Nezd, csak pajtás, mit mutatok” Bukovinai Székely dallamok című CD bemutatóra került sor, rezesbanda előadásában a

bonyhádi Delfin zenekar előadásában. A különleges hangzású muzsikára fiatalok és idősebbek is táncra perdültek. Jó hangulatú mulatság vette kezdetét a rezesek játéka.

Szedett ing készítő tanfolyamra hívta fel a Szövetségünk a tagegyesületek figyelmét. A tanfolyam vezetője: Lőrincz Etel textiltervező iparművész. Helyszíne Bonyhád lesz. A többhetes tanfolyam során megismerkednek és elsajátíthatják a szedett ing kiszabását, beszegését, beráncolását, hímzését, összevarrását. A részvétel díjtalan.

Személyi jövedelemadó 1%-ból 77.937 ft folyt be a 2018-as évre. A felajánlóknak háláson köszönjük, hogy megtiszteltek bizalmukkal. Felajánlásukkal a Székelybál, a Lovas- és Falunapi gasztró utca, Néptánc Tábor, Hadiki búcsú, András napi guzsalyas sikerességéhez, valamint a Garai Székely Asszonykórus, Garai Aprók Gyermekek Néptáncsoport, Garai Ifjúsági Táncsoport fenntartásához, a községi ill. vidéki rendezvényen való méltó és színvonalas megjelenéséhez járult hozzá.

Pályázati lehetőségekkel is sikerült jól gazdálkodni az idén. A Garai Önkormányzat által kiírt civil szervezetek, alapít-

ványok, egyházak számára kiírt pályázaton sikerrel pályáztunk. Majd az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő Csoóri Sándor Alapjától nyertünk forrást táncoktatásra, népviselet beszerzésre és élő zenekari kíséretre a gyermek és ifjúsági táncosok számára. Asszonykórusunk szép új fellépő cipővel gazdagodott. Erre 26 éve, 1992-ben volt utoljára példa. '92-ben az Asszonykórus Kecelen megyei aranyminősítést kapott. A szereplésük után Tabajdi Csaba politikus, megkérdezte tőlük, mire lenne szükségük. Ekkor kaptak egységes karaktercipőket az asszonyok. További nyertes pályázataink a Nemzeti Alapkezelő által kiírt szakmai és működési pályázatoknál voltak.

Novembertől a betlehemes pásztorjáték, csobányolás előadására készülünk az Asszonykórus és az Ifjúsági Táncsoport részvételével. Garán kívül Dombóváron és Cikón fogják bemutatni a bukovinai székelek becses szokását.

*Ó emberi nemzet, indulj vígasságra!
Mert eljött Úr Jézus, szegény szállásodra.
Tisztítsd ki házatad, vidd béőtöd oda.
Hogy vigye lelketek boldog mennyországba.*

Antal Zsolt

SPORT

2018. 06. 23-án rendezték meg Szentesen a III. All Kyokushin Karate utánpótlás világ bajnokságot, ahol 553 „ifjú oroszlán” mérte össze a tudását 21 ország képviselőjében. A versenyt megelőző két év a felkészülő versenyekről és az edzésekről szólt. Az utolsó hónapban már minden nap edzettem valamilyen formában. A kétnapos rendezvényen csak a második napon léphettem a tatamira, ami nagyon fárasztó volt. Nagyon izgultam. Titkos álmaim között a dobogó szerepelt. -45 kg-ban indultam, testpáncél nélküli küzdelemben. A sok induló miatt egyenes kiesési rendszer volt, ami azt jelenti, hogy nem lehetett hibázni. Az elődöntőben sajnos megállított egy román fiú, de így is elértem az álmom! Világ bajnoki III. helyezett lettem!!!

Antal Péter

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születtek

Matkó Hugó Alexander (an: Matkó Kitti Piroska)

Tóth Petra (an: Iring Tímea)

Széll Veronika Julianna (an: Kassai Szilvia)

Mayer Dániel (an: Almási Bianka Katalin)

A GARAI NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA HÍREI

A 2018-2019. tanév első félévében iskolánkban megrendeztük a munkatervben az erre az időszakra betervezett tanulmányi versenyeket.

A Bács-Kiskun Megyei Horvát Önkormányzat, a Bajai Horvát Önkormányzat és a Bajai Szentistváni Általános Iskola 2018. október 26-án megyei találkozózt szervezett a horvát nyelvet tanuló diákok számára. A találkozó keretében nyelvi versenyt rendeztek az ősz témakörében. Intézményünk két csapattal vett részt a találkozón.

Az I. csapat tagjai: Ádám Daniella, Kettinger Boglárka, Takács Levente

A II. csapat tagjai: Galó Doroti, Kalmár Elizabet, Kettinger Bettina

A Szent László ÁMK idegen nyelvi munkaközössége idén is meghívta tanulóinkat a hagyományosan megrendezésre kerülő „ABENTEUERLAND&ADVENTURA LAND” idegen nyelvi vetélkedőre. Iskolánk egy németes csapattal vett részt a november 15-én megrendezett versenyen.

A Computerfans csapat tagjai: Kovács Benjámín 8. osztályos tanuló, Kovács Milán, Krizsák Krisztián, Molnár Karolina Nina 7. osztályos tanulók.

2018. november 20-án megrendeztük az **iskolai mesemondó versenyt** a községi könyvtárban. 20 tanuló készült magyar népmesével. A verseny három kategóriában zajlott.

I. kategória (1-2. osztály)

Helyezettek:	I. Stump Eszter	1. o.
	II. Kiss Levente	1. o.
	III. Tóth Zsigmond	1. o.
Különdíj:	Ádám Daniella	2. o.
	Gokl Amina	2. o.

II. kategória (3-4. osztály)

Helyezettek:	I. Farkas Jázmin	4. o.
	II. Faa Benedek Máté	4. o.
	III. Rojik Bíborka Blanka	3. o.

III. kategória (5-6. osztály)

Helyezettek:	I. Galó Doroti	7. o.
	II. Bacsí Bence	5. o.
	III. Molnár Kornélia Lora	5. o.

A bajai Türr István Múzeum által fenntartott Mesehaló NépmesePont és az Ady Endre Városi Könyvtár Bácska mesél határon átnyúló regionális népmesemondó versenyt hirdetett. A versenyre a valamikori Bács-Bodrog vármegye, Bácska területéről várták az érdeklődőket. Ennek értelmében magyarországi, szerbiai, és horvátországi résztvevőkre számítottak. A Bácska mesél mesemondó verseny bácskai döntője 2018. november 26-án került megrendezésre a Türr István Múzeumban. Iskolánkban a helyi mesemondó verseny kategória győztesei szerepeltek ezen a mesemondó délutánon.

Stump Eszter, Farkas Jázmin, Galó Doroti mesélték el a megtanult meséjüket.

Farkas Jázmin II. helyezést ért el ezen a regionális versenyen.

A hagyományoknak megfelelően 2018. november 22-én megrendezésre került Baján, a német nyelvű szavalóverseny alsó és felső tagozatos általános iskolások részére. A tanulók egy szabadon választott verset adtak elő német nyelven. Intézményünket Tóth Zsigmond (1. o.), Varga Zsombor (2. o.), Rojik Bíborka Blanka (3. o.), Varga Marcell (4. o.), Faa Benedek Máté (4. o.), Császár Bálint (5. o.), Vezsenyi Gergő (5. o.), Molnár Karolina Nina (7. o.) tanulók képviselték.

Faa Benedek Máté nyelvjárásban előadott versével II. helyezést ért el.

Kubatovics Mátyásné
intézményvezető-helyettes

A kézfogás IV. program megvalósulása az iskolában

A 2017-ben indult Mesterprogramom célja, hogy hagyománnyá váljon intézményünkben a nemzetiségi önkormányzatokkal kialakított, sajátos kapcsolatrendszer. A nemzetiségi önkormányzatok, és az iskola tanulóinak, pedagógusainak kapcsolatrendszerét szeretném kiépíteni, erősíteni, hagyománnyá tenni.

Intézményvezetőként intézményi és partneri szinten olyat erősítek, amelyből hagyományteremtéssel közkinccs, érték válik. Olyan érték, amely mindenkié.

A nemzetiségi önkormányzatokkal való jó kapcsolat kialakítása és működtetése hozzájárul a nemzetiségi oktatás eredményességének növeléséhez.

Vallom, és látom, magam is megélem, származásomnál fogva befogadó vagyok arra, hogy nemzetiségi iskolában a nemzetiségi hagyományokkal együtt lehet csak élni. Ami életformává válik, kapcsolatrendszerre alakul, mássá alakítja az egyént.

A program jellegzetessége:

- a szociális tanulás sajátos formája,
- a tudásmegosztás, az önálló tanulás, tevékenységek alapján történő tanulás,

- a generációk találkozása, nemzetiségi értékek átörökítése,
- nemzetiségi önkormányzati munka folyamatának megismerése,
- partneri kapcsolat erősítése az iskola pedagógusai és a nemzetiségi önkormányzatok elnökei és tagjai között,
- a tanulók megtanítása nemzetiségi jogaik aktív gyakorlásának lehetséges módjaira,
- az előítéletektől mentes, normakövető, együttműködő, szabálykövető tanulási környezet kialakításának támogatása,
- intézményi, és intézményvezetői szakmai fejlődés.

A megvalósult programok:

- Nemzetiségi Táncházak (bunyevác, sváb).
- Nemzetiségi ételreceptek gyűjtése.
- Régi mesterségek megismerése.
- Nemzetiségekre jellemző helyi anekdoták gyűjtése.
- Nemzetiségi tájházak látogatása (Geresdlak, Bajai Bunyevác Tájház)
- Nemzetiségi rajzkiállítás.
- Nemzetiségi közmeghallgatásokon részvétel.

Összegezve: A tanulók megélik, mit jelent a joggyakorlásban a „másság” pozitív befogadása. Személyes tapasztalatot szereztek olyan fegyelmikérdésekről, amelyek a fegyelmzettfelelősségteljes munka háttérében állnak.

Olyan közösségimunkát látnak, amelyek szigorúszabályokmentén haladnak, mégis olyan közösséget építenek, amelyek a hagyományokra, és a nemzetiséghez tartozásra épülnek. Tanulóink a modern törvénygyakorlasközösségiránt szerepvállalás egy lehetőségét ismerték meg.

A Mesterprogram a jelen stádiumig a céljainak megfelelően megvalósult. Az intézmény, a vezető, és a pedagógusok pedagógiai-szakmai innovációja a célokkal relevánsan megvalósult. A következő év szakmai tervezése megalapozott.

Solt Csilla
intézményvezető

Kirándulás a Mecsekben

Egy szombati napon az iskolánk néhány diákja elutazott a Mecsekbe. Már a távolból láttuk a nagy hegyeket. Amikor odaértünk, először a szép nagy fákat pillantottam meg. Ahogy mentünk felfele, egy játszótérre érkeztünk, ahol más feladatokat csináltunk. A játszótéren volt egy magas kilátó. Tovább mentünk a sásfészekhez. Ott építettünk kőbabát. Egyre feljebb és feljebb mentünk, mikor aztán megérkeztünk a tetejére, lepihentünk. Kb. 6 km-t tettünk meg eddig. A pihenés után elindultunk lefelé, ahol volt egy kilátó. Ahogy mentünk lejjebb és lejjebb, egyre jobban lejtett az út. Összesen 12 km-t tettünk meg. Nagyon jól éreztük magunkat.

Galó Rebeka
4. osztály

Kirándulás az Éger-völgyben

2018. november 10-én, szombaton az iskolai DÖK (Diákönkormányzat) szervezésében, Némethné Valkai Mária tanárnő-túrávezető vezetésével kirándulást tettek iskolánk tanulói az Éger-völgyben. Köszönetet mondok a szervezésért.

A tanulók utazásának támogatásáért Gara Községi Önkormányzatnak, Polgármester Úrnak köszönetet mondok.

Solt Csilla
intézményvezető

Kalandos kirándulás Éger-völgyben

Nagyon vártam a kirándulás napját.

Korán reggel gyülekeztünk az iskola előtt. Hátizsákkal, esőkabáttal, térképpel indultunk a túrázásra. Majd beszálltunk a kisbuszba.

Szerencsések voltunk, mert a 4. osztály együtt utazott. Az idő gyorsan elrepült az utazással.

Tíz óra körül értünk oda az Égervölgyi parkerdő környékére. Célba is vettük az óriási dombokat, majd elindultunk a hegy csúcsa felé. Amikor felértünk a kilátóhoz, nagyon, de nagyon szép látvány tárult elénk. Fantasztikus volt a kilátó tetején lenni! Én ezért nagyon sokat fényképeztem. Másztunk a sziklákon, néha botorkáltunk, botladoztunk is.

Az út során szedtem vörös homokot, leveleket, virágokat és köveket.

Megnéztük a Remete barlangot, én be is merészkedtem.

Majdnem mindenkinek izomlása lett a nehéz túrázástól, de páran azért szerencsésebbek voltak. Nagyon jól éreztem magam, úgy gondolom a többiek is. Nagyon szépen köszönöm, hogy részt vehettem ezen a különleges kiránduláson!

Osztrogonác Réka
4. osztály

Garai Művelődési Ház

SZILVESZTERI

2018 DECEMBER BÁL

Búcsúztassuk ismét együtt egy jó bulival az óévet!

Köszöntsük együtt az újat!

**Szilveszteri Bál 2018. december 31-én 19:00 órától
a garai művelődési házban.**

JEGYEK ÉS INFORMÁCIÓK

Elővételi jegy 2200 Ft. (december 29-ig)

Helyszínen: 2500 Ft

A rendezvény zártkörű!

Asztalfoglalás illetve jegyelővétel:

Garai kis Trafik és

Kricskovics Marin 06 70/336 6883

A jegy ára a belépésen kívül

tartalmaz érkezéskor

egy pohár pezsgőt és

éjfél után egy pár virslit.

A jó hangulatról a

Zabavna Industrija gondoskodik.

Éjfél után tombolasorsolás.

**A Garai Ifjúsági Táncsoport
szervezésében!**